

ALTERNATİF MEDYA BAĞLAMINDA YEREL TELEVİZYONCULUK

Rengin OZAN*

Les Televisions Locales Du Point De Vue De Medias Alternatifs

Dans ce texte, on examine les télévisions locales, du point de vue d'un contexte alternatif. Le locale consiste à l'opposer au nationale. L'activité des médias locaux se confonde avec les medias nationaux. C'est à dire, celle qui couvre le territoire national, dans sa diffusion et dans sa couverture des événements. Les télévisions locales reflètent la vie sociale des gens, qui vivent dans la region et encourage pour la participation des emissions. Ces télévisions ont une role importante au nom d'exercer la democratie.

Mots Clefs: Alternatif, la télévision locale, la vidéo, la communication, la democratie, la participation.

.....

* Araş.Gör.Dr., İ.Ü.İletişim Fakültesi, Radyo-Tv ve Sinema Bölümü

Alternatif sözcüğünün sözlük anlamı kapsamında, “şu an bulunanın karşıtı olan” anlamında; başka, farklı, seçenek, öteki, ikinci anlamları bulunmaktadır. Alternatif düşünce bilindiği gibi, şu andaki egemen düşünceye ve onun yolunda atılan adımlara karşı çıkan, farklı bakış açıları getiren düşüncedir.

Söz alternatif medyaya gelince, şu anda yaygın biçimde yayın yapan görsel-işitsel ve yazılı basının dışında yer alan, diğer kitle iletişim araçları akla gelmektedir. Bu noktada, en yaygın kitle iletişim aracı olan televizyon ve yaygın televizyonlara eleştiriler getiren, onlara seslerini duyurup varlıklarını kanıtlayan ve bu pazarda gerek içerik, gerekse sosyo-kültürel yaşam açısından bir boşluğu dolduran yerel televizyonlar gelmektedir. Alternatif sözcüğüne şöyle bir tanım getirilmiştir. “Neye göre alternatif olmak: Bölgede yaygın olana göre alternatif olma ya da belli nedenler çerçevesinde organize olmuş, konvansiyonel medya ya karşı bir tutum içerisinde olan anlamına gelmektedir.” (UNESCO 1995:12) Bu tanımda da diğerlerinde olduğu gibi, mevcut olana karşı bir tutum söz konusudur.

“Uluslararası sürekliliğin sınırlarını belirlemek için, bölgesel, yerel ve yakın çevre televizyonunun ne anlattığını belirlemek gerekmektedir.” (INA 2001:4) Farklı kavramların odak noktası ve özellikle de bu televizyonların, ülke ile ilişkileri üzerindeki bağlarının incelenmesi doğru bir yoldur olmaktadır. Tarihsel, kültürel, politik ve ekonomik açıdan gerçek yerel televizyonculuk hangi temeller üzerine kurulmalıdır?

UNESCO’ nun yaptığı bir araştırmaya göre, yerel düzlemde yayın yapan medya grubu, kitle iletişiminin genişlemesi, sisteme karşı meydan okuma, tüm yaptırımlara karşın sistem

karşısında değişikliğe yönelik çözüm önerme ve medya sisteminin yapamadığını yapma rolü üstlenmektedir. Konvansiyonel medyaya destek olma amacı, farklı nedenlerden kaynaklanmaktadır.

Yerel televizyonların hangi açılardan alternatif olabilecekleri farklı yönleriyle şöyle sıralanabilir:

a) Kurumsal yapıları: İşleyiş biçimleri bakımından, bilinçli olarak alternatif olabilirler.

b) Mesleki işleyişleri: Alternatif medyalar, alternatifirler çünkü, kimi mesleki tutumlara karşıdır. İzler kitleyi iyi niyetli olmaya teşvik ederler, katılımı sağlarlar, haberler karşısında izleyiciye farklı seçim ortamları sunarlar.

c) Mesaj içerikleri: Diğer yaygın medyaya karşı farklılık gösterir.

d) İzleyiciler ile ilişkileri farklı olabilir: İzleyici katılımı sağlanarak, onların ağızından istekleri dinlenir.

e) Halk kitlesinin alternatif yapısı: Örneğin, gençler, kadınlar, kırsal kesimde yaşayanlar, çiftçiler vb.

f) Yayın alanları alternatif olabilir: Yani yaygın değil, bölgesel ve yerel yayın yaparlar.

g) Araştırma metodu açısından alternatif karakter taşırlar: Medyanın kullanımı ve yapılan parasal destek açısından ortaya çıkan imaj alternatif olabilir. Parasal kaynaklar: Burada devletin kaynakları, belediye kaynakları, reklam gelirleri vb. katılabilir.

Alternatif medyanın, tekdüzelik, duyarsızlık ve konvansiyonel medya çılgınlığına karşı bir "antikör ürün" (UNESCO 1995:17) niteliği taşıdığı bir başka görüşü oluşturmaktadır. Kitle iletişim araçlarının yetersiz ve bir yerde bağımlı-baskıcı sistemleri, alternatif medyanın doğuşuna zemin hazırlamıştır. Ulusal yayın organları, genelde yönetimin etkisinde ve belirli güç odaklarının

güdümünde bağımsız habercilik özelliklerini yitirmiş görünmektedirler. Yerel haberler onları pek ilgilendirmemektedir. Radyo, video gibi iletişim araçları ile de, sorun ya da önerilerini geniş bir tabana yayabilme olanağı bulunmaktadır

“Alternatif medya, ekin sel kimliğin yok olma tehlikesine karşı bir reaksiyon oluşturmaktadır.” (UNESCO 1995:15) Alternatif medya, farklı bölgelerden yaptığı yayınlarla, o bölgenin günlük yaşamının yanı sıra, örf ve adetlerini, unutulmaya yüz tutmuş geleneklerini, el sanatlarını vb.etkinliklerini canlı tutmakta ve tanıtılmaktadır. Toplumun bu konulardaki duyarlılığını korumaktadır.

Denis Mc.Quail “demokratik katılımcı medya teorisi” çerçevesinde, yörede oturanların iletişim özgürlüklerine değ inmektedir. Kendileri ile ilgili sorunlarda, kitle iletişim araçlarını kullanabileceklerini belirtilmektedir. Bu araçların, bir takım organizasyonlar için değil, ilk önce hedef kitleleri için varlıklarını sürdürmeleri gerektiğine dikkat çekmektedir. Bu duruma ulusal yayın açısından baktığı zaman ise, ulusal düzeyde yayın yapan kitle iletişim araçlarının, yerel düzlemde yeterli olmadıklarını belirtmektedir. “Profesyonellere bıraktığı zaman iletişim, çok önem taşır. Yerel kitlenin kimi sosyal gereksinimleri karşısında ulusal medya, devlet ve temel kuruluşlarının aracılığıyla da olsa doyurucu çözümler getiremez.” (UNESCO 1995:13) Ülkemizde aynı durum yaşanmaktadır. Yörede yaşanan ve kendi kapısının önünde gelişen olaylara ancak yöre halkı maksimum düzeyde ilgi göstermektedir. Çünkü sonuçta doğrudan onların yaşamları etkilenebilmektedir. Bu durumda da yerel televizyon yöre halkını arında bilgilendirme konusunda üzerine düşen görevi gerçekleştirmektedir.

Alternatif medya, yörede geniş bir halk kitlesi katılımını sağlamaktadır. Kitleleri bilgilendirme ve onların desteğini sağlama konusunda oldukça etkilidir. Demokratik katılım küçük ölçekli kitle iletişim araçlarında, kişilere kendi gereksinimlerini ve hedeflerini serbestçe açıklama ortamı sağlamaktadır. Konu ile ilgili olarak, farklı düşünür ve bilim adamlarının görüşlerine yer verecek olursak; örneğin Niyerere, bu davranışı “kendini belirtmek” diye adlandırmaktadır. Kişiler kendilerine ya da yakın çevrelerine ait bir takım bilgileri, yine kendileri, oldukça serbest olarak, kitle iletişim araçlarını kullanarak diğerleriyle paylaşabilmektedir.

Mc.Luhan'ın yaygın bir biçimde bilinen dünya görüşünün yanı sıra, belli bir yörede yaşayan halkı “kullanıcı” olarak tanımlayan bir dünya görüşü ile de, iletişim dünyasında başka bir yönden yerini almıştır. Burada alternatif medya, yerel bir karakter taşır ve diğer medya araçlarını eleştirir, müdahale eden konumundadır. Yöre halkı örneğin yerel televizyonu kullanarak, interaktif bir iletişimin içerisinde yer alabilmektedir. Burada da izleyici, edilgen yapıdan sıyrılıp, etken bir yapıya bürünmektedir.

Günümüzde sivil toplum kavramı, iletişimin demokratikleşmesi bağlamında önemli güncel bir bileşen konumuna dönüşmüştür. Habermas'a göre bu topluluk, üniversiteler, kütüphaneler gibi kimi kaynaklardan oluşmaktadır. Bunlar günlük yaşamda halkın genel görüşüne büyük katkıda bulunan kaynaklardır. Sivil toplumun, tıpkı alternatif medya gibi, ortaya çıkardığı bir çok farklı katkısı göz ardı edilemez. Sivil toplum sesinin duyurulmasında, yerel televizyonların katkısı oldukça önemli bir yer almıştır. Yeni yeni seslerini duyurmaya başlayan bu tür sosyal hareketlerin hükümetle bir ilgileri olmadığı için, ulusal

kanallar tarafından unutulabilmektedirler ve gerekli önemi görmezler. Bu durumda onlar da kendi medyalarını oluşturma yöntemine baş vurmuşlardır. Bu farklı sesler, demokrasinin oluşumunda temel taşları oluşturmaktadır.

“Alain Ambrosi'ye göre, alternatif iletişim, başta ve özellikle, baskın olan düzene karşı bir harekettir.” (UNESCO 1995:58) Çünkü yönetimin etkisini azaltma eğilimi içerisindedir. Ekonomi ve kültürü ulusal sınırlar içerisinde eşit olarak yaymak amacındadır. Ulusal kültür ve ulusal kimliğin kırsal kesimde de aynı biçimde hissedilmesini amaçlar. Hiç kuşkusuz, Ambrosi'nin bu genel görüşleri her ülke için geçerlidir. Toplumdaki sosyal değişimlerde alternatif kitle iletişim araçları, demokratik halk hareketlerinin ortasında yerini almıştır.

İnsanlığın hizmetindeki iletişim, bilginin serbest dolaşımının önemi üzerinde durur. Alternatif medyalar, çoğulculuk ve özgürlük ilkelerinin vazgeçilmez savunucularıdır.

İçerik açısından konuya bakıldığı zaman, uluslararası ve yaygın yayın yapanlar, kendi günlük yaşamlarını ilgilendiren konuları seçerler. Alternatif yayın yapan kitle iletişim araçları, izleyicisi ile daha yakındır. Onlara daha kolay ulaşabilir. İzleyici-yayıncı arasındaki uzaklığı böylece azaltmaktadırlar. İzleyici katılımı önemli boyutlardadır. “İletişim süreci dikey değil, düşeydir ve katılımcı bir yapı sergiler.” (UNESCO 1995: 59) Yöre halkı, gündelik yaşamda belkide sıkça karşılaştığı yöneticiler ile, karşılıklı tartışma ortamına rahatlıkla girebilmektedir. Büyük şehirlerde bu avantaj pek bulunmamaktadır.

Haberlerin tecimsel yönü düşünülmez. Genel olarak, bu tip iletişim, iletileri farklı bir biçimde, farklı bir yapıyla ve farklı bir

çalışma biçimi ile sunmayı dener. Alternatif medya, ulusal medyanın sürekli savaştığı bazı güç odaklarına bağımlı hareket etmez, daha özgür kararlar alır. Alternatif medya, sürekli yaygın medyanın desteğine gereksinim duyar. Diğer taraftan onlar da, alternatif medyanın kendisine sunacağı bilgi ve kimi mercilere ulaşmada gösterdiği kolaylık nedeniyle, alternatif medyayı desteklemek zorundadır. Bir yerden sonra yaygın-alternatif ayrımının da yapılması oldukça güç olmaktadır. Özellikle iletişim alanında yeni teknolojik gelişmeler, ikisi arasındaki ayrımı mesaj, içerik, izleyici kitle bağlamında gittikçe silikleştirmektedir. Ulusal medya için kimi yerel, folklorik formlar teknolojinin yardımıyla bir film şeridi üzerinde yaratılabilir. Ancak, eski safliklarını ve özgünlüklerini kaybetme tehlikesi ile karşılaşabilirler.

Alternatif kapsamına giren tüm kitle iletişim araçları, McLuhan'a göre, kişisel bilinç, farklı sosyal konulardaki belirlemeler ve bu konular arasındaki bağlantıların kurulması konularında, dikkatlerini yoğunlaştırmışlardır. Kent-kırsal arasındaki farklı sosyal konuları ayrıntılı olarak ele almaları, konu ile ilgili olarak, yerel televizyonların demokrasiye sağladıkları katkı açısından da oldukça önemlidir. Sosyal rol ve işleyiş bakımından yerel bir televizyon oldukça farklılık göstermektedir.

Paylaşımçı ve katılımcı bir iletişim, sorunlarını dile getirmek için bir araya gelen toplulukla tam bir uyum halindedir. Toplumun farklı katmanlarına kadar girebildiği için, elektronik medya çok önemli bir iletişim aracıdır. Özellikle yerel yayıncılık, burada kendisini göstermektedir. Hedef kitle ile ilişkilerinin yakınlığı, yaygın iletişim araçlarına göre daha etkindir.

İletişim, yalnızca haber ve mesajların karşılıklı değişimi değil, aynı zamanda düşünce, eğitim ve ekin sel değişim gibi bireysel ve toplu etkinlikleri de kapsayan çok yönlü bir olgudur. Bilindiği gibi, toplumların gelişmelerinde önemli rol oynayan iletişim sistemleri, günümüzde ulusların gelişme süreci olarak değerlendirilmektedir.

Toplumlararası sağlıklı bilgi akışının sağlanması gündeme geldiği zaman, Unesco bu dengenin sağlanması açısından harekete geçmiş ve ortaya uluslararası uzmanlar komisyonunu çıkartmıştı. MacBride Komisyon'u farklı ülkelerden gelen temsilcilerden oluşuyordu. Bilindiği gibi bu komisyon, yeni evrensel habercilik ve iletişim düzeninin kurulması için çalışmalara başlamıştı. Farklı ülkelerdeki iletişim sorunlarını araştırdı ve çıkan sonuçları değerlendirerek günümüzde de güncelliğini koruyabilen bir rapor hazırladı. Unesco her ülkede yerli ve bağımsız bir televizyon programı üretiminin geliştirilmesini ve ulusal haber ajanslarının kurulmasını destekleyen bir tutum sergiledi. "Amerikan Anayasası'nda da First Amendment diye bir madde vardı. Bu maddeye göre, haberleşme özgürlüğüne hiçbir sınır getirilemezdi." (Topuz 1994:275). Bu çerçevede nasıl bir iletişim kurulması gerektiği düşünöldü. Ortak görüş olarak, "Bu günki iletişim düzeni bozuktur, bütün iletişim konularını teker teker inceleyerek demokratik bir düzenin temellerini atmak gerekir" görüşü etrafında birleşildi" (MacBride 1993:14) Böylece çoğulculuğa dayalı iletişim düzeninin temeli, daha yetmişli yıllarda bu raporla atılmış oldu.

Raporun konumuzu ilgilendiren öneriler bölümünde, izleyici katılımını harekete geçirebilecek, kalkınma çabalarına uygun, farklı ekin sel renklere yer veren program üretimine değinilmiştir. Yerel

radıolar, fazla yüksek maliyette olmayan televizyon ve video sistemlerinin kullanılması gündeme gelmiş, iletişimin eğlence yönünün yanı sıra, eğitim ve bilgilendirme yönüne de ağırlık verilmesine karar verilmiştir. Çeşitlilik ve seçim, demokratik katılım için ön şart olarak kabul edilmiştir.

Demokrasi açısından, kitle iletişim araçlarının rolü bir çok konunun yanısıra, çoğulculuk ortamını canlı tutması açısından da önemlidir. Kitle iletişim araçlarında demokrasi, çoğulculuk ortamı ve katılım ile sağlanmaktadır. Paylaşılabilen bilgi gerçek bilgi niteliğindedir. Bilgiye ulaşma açısından tüm yolların açık tutulması çağımızın gereklerinden biridir. Bilgi artık en önemli güç konumundadır. Ayrıca Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin de 10.maddesinde, bilgiye serbest olarak ulaşma, bilgi ve düşüncelerin serbest dolaşımı hakkında karar açıkça belirtilmektedir. "Demokratik bir toplumun gereksinimlerine karşılık veren bir medya sisteminin oluşturulması, farklı katılımlarla, demokrasinin güvencesi adına gereklidir." (CEPDH 1999:26) Demokrasinin güç kazanması, toplumun farklı renklerine ortam sağlanması ile doğru orantılıdır.

Serbest, bağımsız ve çoğulcu kitle iletişim araçları, demokratik bir toplumun işleyişi için önemli yapı taşlarını oluşturmaktadır. Bu konuda Avrupa Konseyi'nin çalışmalarını aşağıdaki başlıklarda özetleyebiliriz.

- V Bilgi ve düşüncenin serbest dolaşımının sağlanması, sınırlar arası bilgilendirmenin sağlanması,
- V Medya politikaları konusunda, teknik, ekonomik ve yasal düzenlemeler dahilinde hareket etme zorunlulukları,

“Radyo ve televizyon yayınlarının ülkelerarasında sağlıklı bir biçimde gerçekleşmesi 1993 yılında yapılan anlaşma ile güvence altına alınmıştır.” (CEPDH 1999:27)

Yerel demokrasinin güçlenmesi bağlamında, Avrupa Konseyi, yönetimlerarası ve sınırötesi çalışmalarına önem vermiştir. Burada hedeflenen nokta, yerel demokrasi ve sınırötesi işbirliğinin güçlenip, sağlanmasıdır.

Özellikle bu çalışmalar şu noktaları hedeflemektedir:

- V Yerel ve bölgesel serbestliğin hedeflenmesi,
- V Bölgelerdeki farklı kültürel yapının gözetilmesi.

Yerel ve bölgesel demokrasi komitesi müdürlüğü (CDLR, Le Comite Directeur Sur la Democratie Locale et Regionale), farklı konularda yerel-bölgesel hakları korumak ve savunmak için çalışmalar yapmaktadır. Ekonomik, politik, sosyal alanda bölgesel hakların korunması konularında çalışmalarını sürdürmektedir. Yerel halkın sesinin duyurulması, geleneklerinin sürdürülmesi, katılımının sağlanması hedefler arasında yer almaktadır. Şüphesiz, en etkili kitle iletişim aracı olan televizyon, konu bağlamında yerel televizyon, bu alanda oldukça aktif rol oynamaktadır.

Yerel televizyonların gerçekten dördüncü kuvvet niteliğinde olmaları ve katılımcı bir yapı sergilemeleri, yörede yaşayanların sosyo-ekonomik ve kültürel açıdan gelişmeleri, demokratik açıdan ise ülke bütününde kendilerini hissettirmeleri oldukça önemlidir. Bu ise, onların yaygın düzeyde yayın yapan televizyonlardan içerik açısından oldukça özgün ve farklı bir boyutta yayınlarını sürdürmeleri ile sağlanır. Yerel halkın sesi olarak, ulusal yayınların ufak ölçekli bir benzeri olmaktansa, yerel halkı bilgilendirecek, onların sorunlarını dile getirecek ve sosyal yaşamlarında bir rehber

niteliği taşıyan yayınlar yapmaları gerekmektedir. Yörede yaşayanlarla sürekli bilgi alış verişi içerisinde olmaları gerekmektedir. Yerel yayınlara katılım, konuk katılımı ya da telefon aracılığı ile katılım oldukça önemlidir. İzleyici kendi içerisinde gelen bu tanıdık yüze kulak vermekte ve dile getirdiklerine inanmakta bir sakınca görmemektedir.

Ülkemizde en büyük sorun örgütlenme sorunu olduğu dikkati çekmektedir. Avrupa ve Amerika'daki örneklerine bakılacak olursa, elektronik yerel basının bizde örgütlenmesinin daha yeni başladığını görmekteyiz. Bilindiği gibi örgütlenme olmaksızın ses duyurulması, bir güç birliğinin oluşturulması olanaklı değildir. Yerel basının sesinin duyurulması, ülke bütünlüğünün sağlanması açısından da oldukça önemlidir. Yaygın-yerel yardımlaşması ciddi olarak sağlanmalıdır. Özellikle yaygın yayın yapan televizyon kanalları, yerel televizyonlardan gelen haber kasetlerini magazin haberciliğine çevirmeden, olayları olduğu gibi aktarmalıdır. Konuları saptırmadan izleyici ile buluşturmalıdırlar. Teknik ve içerik açısından da yardımlaşmanın gerçekleşmesi bağlamında her iki taraf da çaba harcamalıdır.

Karl Popper'ın televizyon ile ilgili eleştirilerini inceleyecek olursak, yayıncılığın artması ile yayın kalitesinin düşmesi arasında kurduğu bağlantı dikkatimizi çekmektedir. "Televizyon kanalları çoğaldıkça, çarpıcı ve iyi kalitede yayın yapan profesyonellerin de bulunması o oranda zorlaşmaktadır." (Popper 1994:21) Bu söylem günümüzde iyice haklı yerini bulmuş, gitgide kendisini doğrular duruma gelmiştir.

Saptamasına göre, programların gittikçe orta düzeye inmesinin nedeni, izleyicinin böyle istemesidir. Program

içeriklerinde, yapımcıların sıklıkla kullandıkları matzemeler içerisinde şiddet, cinsellik, sansasyonel haberler gelmektedir. Bu konular izleyicinin dikkatini kesin olarak çeken konulardır. Bu konular ülkemiz gündemi içinde de yabancı olmadığımız konuları oluşturmaktadır. Yerel televizyonlar konu içeriği bakımından daha seçici davranmaktadırlar. Yaygın olanlar ise, “rating” kaygısı içerisinde oldukları nedeniyle, daha farklı bir yayın politikası izlemektedirler. Bilindiği gibi televizyon, izleyicinin inançları, değerleri ve davranışları üzerinde doğrudan etki etmektedir. Her zaman etkisi aynı olmaz. Bu etki izleyicinin televizyon karşısında geçirdiği zamana bağlı olarak değişim göstermektedir. Televizyonun etkisini doğrudan önemli ölçüde güçlendiren bir başka etken ise, izleyicinin sosyal çevresi, özellikle de aile ortamıdır. Aynı programdan her izleyici, kendisini ilgilendiren bölümleri ve kendisine yarar sağlayan parçaları ayıklar ve yaşamına katar. Bir yerde algıda seçicilik yapar. İster yerel , ister yaygın yayıncılık olsun işin içine görüntü girdiği zaman çok dikkatli davranmak gerekmektedir. Toplumun doğrudan etkilendiği bu kitle iletişim araçları, daima yapıcı, birleştirici olmak zorundadırlar. Yayın ilkelerini bu yönde saptamaları gerekmektedir.

Televizyon demokratik ortamda çok yaygın bir güçtür. Bu gücü sınırlamazsak hiç bir demokrasi yaşamını sürdüremez. “Bir toplumun gençlerine özgürlük, sorumluluk ve dayanışmayı öğretmek zorunluluğu vardır.” (Popper 1994:36) Kitle iletişim araçlarının bu konuda katkıları büyüktür. Özellikle tecimsel televizyonların, toplumu eğlendirmenin yanı sıra, eğitime yükümlülüklerini öne çıkartmaları gerekmektedir. Televizyon kanalları, rekabet ortamında eğitimden uzak yayınlar

yapmaktadırlar. Bilindiği gibi Popper, sorumluluk duygusu üzerinde durmaktadır. Kişilerin kendi kendilerine karşı sorumluluklarının yanı sıra, çalıştıkları işe de aynı oranda sorumluluk duymaları, özdenetim mekanizmalarına değişmez ilke olarak sarılmaları gerektiği görüşünü savunmaktadır. Topluma karşı sorumluluk duygusu her türlü kaygının üstünde gelmelidir.

Eğitim kavramı, tüm zamanlar genelinde "XXI. yy'a girişin anahtarlarından birisi" (PUF 1997:115) ni oluşturmuştur. Bu açıdan bakınca, kitle iletişim araçları arasında, bağlamı gerçekleştiren özel bir ağ, kuşaklar arası bir ileti aracı ya da bilgileri güncelleştirici bir araç konumundadır. Eğitim ağı kurulması gerekmektedir. Örneğin Avrupa'da yaygın-bölgesel-yerel kanallar arasında bilgi alışverişi sağlanmaktadır. Fransa'da yayın yapan, Arte ya da La Cinqieme gibi yerel kanallar, bu gerekli paylaşımı yerine getirmeye çalışmaktadırlar. Aynı biçimde, Büyük Britanya'daki Channel Four ve Brezilya'daki Globo grubunu da örnek verebiliriz. Medyayı eğitim amaçlı kullanmak belli bir metodoloji ile gerçekleştirilebilir. Kültüre yönelik, eleştirel, gelişmeye önem veren, çoğulculuk ilkesi ile hareket eden, bir anlayış ve işbirliği çerçevesinde, iletişim ağı kurulması için gerek sektör gerekse, akademik çevreler olarak hepimize iş düşmektedir.

Len Masterman bir çalışmasında, medya ve eğitim ile ilgili olarak bazı noktalara değinmiş, kitle iletişim araçlarına duyulan gereksinimden söz etmiştir. Bunlardan birisi de, demokratik süreç içerisinde kitle iletişim araçlarının büyüyen varlığıdır. Özellikle yerel televizyonların yayın yaşamına başlamalarından sonra, gerçek anlamda çok seslilikten ve çoğulculuktan söz etmek anlamlı hale

gelmiştir. Yerel renkler demokrasiye daha geniş bir alan sağlamıştır.

“Kırsal kesimde gündelik yaşam, bölgesel iletişim, kendi medyasını yaratma gerekliliğini duymuştur.” (PUF 1997: 76) Pierre Bourdieu ve J.C.Passeron’un yaptıkları araştırmalar sonucunda çıkarttıkları bu nokta, ülkemiz için de geçerlidir. Yerel yayıncılık bir gereksinimden doğmuştur. Yaygın iletişim araçları, özellikle televizyonlar yerel haberlere fazla ilgi duymamaktadır. Ancak toplumun büyük bir kesimini ilgilendiren konularda, örneğin deprem gibi, o bölgeye ilgi göstermektedirler.

Demokrasinin ne kadar kırılğan bir yapıda olduğu ve demokrasiden hareketle tehlikeli popülist konuma geçmenin sakıncaları herkes tarafından bilinmektedir. Ortak kültür mirasımızın, toplum olarak önem verdiğimiz değer yargılarımızın kaybolmaması, geçmişimizi korumamız ve ileriki nesilleri aktarmamız, bizim başlıca görevlerimiz arasında yer almalıdır. Yerel parçalar olmadan, tam bir bütünlüğün sağlanamayacağını göz ardı etmememiz gerekmektedir. Kitle iletişim araçları arasında en etkili konumda olan televizyon yayıncılığı, ister yaygın, isterse yerel olsun tüm ülke çapında bilgi ağını güçlü bağlarla örmeli ve tam bir işbirliği çerçevesinde, çağdaş yayıncılık anlayışı çerçevesinde hareket etmelidirler.

Kaynakça

- UNESCO (1995). *Les Medias Alternatifs: Entre les Reseaux Planetaires et la Vie Locale*, Paris.
- Gonnet, Jacques (1997). *Education et Medias*, ed.PUF, Paris.
- Popper, Karl (1994). *La Television: Un Danger pour La Democratie*, Bibliotheques 10/18, Paris.
- INA (1994). *La Television Regionale et Locale en France*, ed. Dossier de L'audiovisuel, no: 95, Bry-sur-Marne.
- Conseil de L'Europe (1999). *La Protection des Droits de L'Homme*, Strasbourg.
- Conseil de L'Europe (1999). *Activite&Relations*, Allemagne.
- MacBRIDE, Sean (1993). *Birçok Ses Tek Bir Dünya*, ed. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, Ankara.

